

Türkiye İklim Akıllı ve Rekabetçi Tarımsal Büyüme Projesi (TUCSAP)

Ara Dönem Gözden Geçirme Bireysel Danışmanlık Hizmeti Alımı

İş Tanımı

I. Arka Plan

Türkiye İklim Akıllı ve Rekabetçi Tarımsal Büyüme Projesi (TUCSAP), sürdürülebilir ve rekabetçi tarımsal büyüme için kapasite güçlendirmeyi ve Türkiye'de hedeflenen bölgelerde iklim akıllı tarım kullanımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Proje, Türkiye'deki tarım sektörünün daha sürdürülebilir, rekabetçi ve iklim akıllı bir yönetime geçişini desteklemektedir. TUCSAP, Türkiye Cumhuriyeti'ne (TC) sağlanan 304.800.000 Avro (341,27 milyon ABD Doları eşdeğeri) tutarındaki Dünya Bankası kredisi ile Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) tarafından beş Genel Müdürlük aracılığıyla uygulanmaktadır. Bu Genel Müdürlükler Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (TRGM), Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM), Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü (BTGM), Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü (GKGM) olup, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (ABDGM) Proje Koordinasyon Birimi (PKB) görevini yürütmektedir.

TUCSAP'ın faaliyetleri büyük ölçüde, toprak ve arazi yapısı hakkında bilgi üretim ve politika geliştirilmesi için karar destek sistemlerinin kurulması etrafında rekabetçi ve iklim açısından akıllı büyümeyi desteklemek için kurumsal kapasitenin geliştirilmesine; hayvan hastalıklarının gözetimi ve teşhisi ile veteriner ilaçlarının/aşılarının kontrolü ve düzenlenmesi için laboratuvar ve insan kaynaklarının geliştirilmesine; Tarım ve Orman Bakanlığı bilgi sistemlerinin ve araştırma kapasitesinin geliştirilmesine odaklanmıştır. Proje ayrıca çiftçiler ve tarımsal işletmeler tarafından İklim Akıllı Tarım (İAT) teknolojilerinin ve yenilikçi uygulamaların kullanımını desteklemektedir.

Dünya Bankası Yönetim Kurulu tarafından 30 Mart 2022'de onaylanarak Banka ile Türkiye Cumhuriyeti arasında İkraz Anlaşması 16 Mayıs 2022'de imzalanan TUCSAP projesi, 14 Eylül 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Mart 2028'e kadar tamamlanması beklenen proje, Ara Dönem Gözden Geçirme çalışması sırasında üçüncü uygulama yılı içerisinde olacaktır.

Proje Uygulama Kılavuzu (PUK) ve mali işlemlerde iyi uygulamalara ilişkin öneriler uyarınca, TUCSAP'ın başlangıçtan bugüne kadar geçen proje dönemini ve tüm proje alanlarında uygulanan proje bileşenlerini kapsayacak şekilde kapsamlı bir ara dönem gözden geçirmesi yapılacaktır. Proje hakkındaki temel bilgileri ve ara dönem gözden geçirmenin yürütülmesi için bir Bireysel Danışman işe alınmasına ilişkin özel gerekliliklerin ayrıntıları aşağıda sunulmuştur.

II. Ara Dönem Gözden Geçirmenin Amacı

Ara dönem gözden geçirme, yaklaşık 35 aylık proje onay ve uygulama dönemine (Mart 2022- Şubat 2025) odaklanacaktır. Ara dönem gözden geçirme ileriye dönüktür ve çıkarılan dersleri etkili bir şekilde yakalayacak ve projenin niteliği, kapsamı, olası etkisi ve sürdürülebilirliği hakkında bilgi sağlayacaktır. Gözden Geçirme, projenin tasarımını, kapsamını uygulama durumunu ve beklenen sonuçları elde etme kapasitesini değerlendirecektir. Uygulamanın kalan yılları (Mart 2025 - Mart 2028) için bilgi sağlayacak olan uygulama döneminde alınan dersleri, karşılaşılan zorlukları ve en iyi uygulamaları çözümlenerek derleyecektir.

Çıkarılan derslere yapılan vurgu, gelecekteki planlama için bir rehber olarak neyin işe yarayıp neyin yaramadığını anlama konusuna değinmektedir. Gözden Geçirme, projenin başarısını planlanan sonuçlara göre değerlendirecektir. Ayrıca, kapasite gelişimine ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasına katkı da dahil olmak üzere sonuçların olası etkisi ve sürdürülebilirliğine ilişkin ön göstergeleri değerlendireceklerdir. Gözden geçirmenin bulguları ve önerileri, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın uygulayıcı Genel Müdürlüklerini, proje geliştirme hedeflerine başarılı bir şekilde ulaşılmasını sağlamak için proje başarımını artırma fırsatları konusunda bilgilendirecektir.

III. Ara Dönem Gözden Geçirmenin Kapsamı

TUCSAP'ın ara dönem gözden geçirmesi, proje uygulamasının genel başarımını değerlendirecektir. Ayrıca eşgüdüm, ortaklık düzenlemeleri, kurumsal güçlendirme, yararlanıcı katılımı, projenin tekrarlanması ve sürdürülebilirlik potansiyelleri konularına da bakacaktır. Ayrıca, proje tasarımının ve proje geliştirme sürecinin başında yapılan varsayımların gözden geçirilmesini içerecektir. Proje sonuçlarının yolunda gidip gitmediği, kapasitelerin geliştirilip

geliştirilmediğini, toplumsal cinsiyet ve insan hakları gibi kesişen konuların ele alınıp alınmadığı değerlendirilecektir. Ayrıca proje uygulama stratejisinin optimum olup olmadığını değerlendirecek ve iyileştirme ve öğrenme için alanlar önerecektir.

Daha öznel olarak, TUCSAP projesinin ara dönem gözden geçirmesi şunları yapacaktır:

- a) Proje tarafından uygulanan teknik teklifin TOB ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin kamu politikası öncelikleri ile **ilgisinin** çözümlenmesi.
- b) Projenin, sonuç çerçevesi göstergelerinin yanı sıra ödeme oranı gibi idari ve mali başarımlar göstergelerine ilişkin belirlenen hedeflere ulaşmadaki **etkinliğinin** belirlenmesi.
- a) Beklenen çıktı ve sonuçların her birine ulaşmak için kullanılan mali kaynaklar ve girdilerin çözümlenmesi yoluyla projenin **verimliliğinin** değerlendirilmesi.
- b) Önerilen modellerin kamu politikalarında ve hedef paydaşlar düzeyinde kurumsallaşma ve benimsenme derecesi dikkate alınarak projenin **sürdürülebilirliğinin** çözümlenmesi.
- c) **Çıkarılan derslerin** belirlenmesi ve projenin bir sonraki aşaması/dönemi için uygulama stratejisini geliştirebilecek veya pekiştirebilecek en iyi yönetim uygulamalarına ilişkin **önerilerde** bulunulması.
- d) Projenin uygulama süresince ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde diğer kamu ve/veya özel sektör paydaşlarıyla eşgüdüm ve bütünleşme düzeyi de dahil olmak üzere **proje uygulama düzenlemelerinin** çözümlenmesi.

Aşağıdaki anahtar sorular projenin ara dönem gözden geçirmesinde rehberlik edecektir:

a) İlgililik (projenin tasarımı ve odağı)

Bu, örneğin TUCSAP'ın tasarımının yararlanıcıların ihtiyaçları, ulusal ve yerel bağlamlar, sektör ve ülkenin politika ve öncelikleri ile ne ölçüde tutarlı olduğu gibi, tasarımın ve projenin odağının uygunluğunu değerlendirecektir. Kılavuz sorular aşağıdakileri içerir:

- **Tasarımın yararlanıcı ihtiyaçları ile tutarlılığı:** TUCSAP'ın müdahaleleri hâlâ yararlanıcıların ve hedef grupların ihtiyaçları ve öncelikleriyle ilgili mi? Yararlanıcılar projeyi hâlâ ilgili ve değerli görüyorlar mı? Yararlanıcıların toplumsal, iktisadi veya çevresel koşullarında projenin tasarımında veya odağında ayarlamalar yapılmasını gerektiren önemli değişiklikler oldu mu? Projenin ilgililiğini arttırmak için ele almayı düşünmesi gereken yeni paydaşlar, hedef gruplar veya coğrafi alanlar var mı? Paydaş katılımı, projenin onların ihtiyaçlarına cevap vermesini ve güncel kalmasını sağlamak için yeterli oldu mu? Paydaş önceliklerinde veya çıkarlarında projede ayarlamalar yapılmasını gerektiren herhangi bir değişiklik var mı?
- **Proje tasarımının yeterliliği:** Projenin tasarımı, mevcut koşullar göz önüne alındığında kalkınma hedeflerine ulaşmak için hâlâ en iyi yaklaşımı yansıtıyor mu? Projenin bileşenleri ve faaliyetleri mevcut bağlamda hâlâ geçerli ve uygulanabilir mi, yoksa değiştirilmeleri gerekiyor mu? Projenin sonuç çerçevesi ve göstergeleri beklenen sonuçları ve etkileri ölçmek için hâlâ uygun mu? Projenin değişim kuramı (veya sonuçlar çerçevesi) hâlâ geçerli mi? Projenin temelini oluşturan varsayımlar hâlâ geçerliliğini koruyor mu?
- **Politika öncelikleri ile uyum:** Projenin hedefleri hâlâ ulusal, bölgesel veya sektörel önceliklerle uyumlu mu? Daha geniş politika ortamında veya stratejik bağlamda (örneğin, yeni hükümet politikaları, stratejileri veya programları) projenin ilgililiğini etkileyebilecek değişiklikler oldu mu? Projenin ele almak üzere tasarlandığı kalkınma zorlukları hâlâ geçerli mi, yoksa değiştiler mi?
- **Projenin yaklaşımı:** Projenin uygulama yöntemleri (ortaklar, mekanizmalar (örn. hibeler)) hâlâ hedeflere ulaşmak için en etkili ve uygun araçlar mı? Hangi sorunlar tespit edildi? Proje, sektördeki değişen ihtiyaçlara ve zorluklara cevap verebilecek esnekliği içeriyor mu? Projeyi mevcut koşullara daha duyarlı hale getirmek için yeni bileşenlerin eklenmesine veya mevcut bileşenlerin kaldırılmasına ihtiyaç var mı?
- **Mali destek ve kaynak tahsisinin uygunluğu:** Tahsis edilen kaynaklar (bütçe, çalışan, teknik yardım) projenin hedeflerine ulaşılması için hâlâ yeterli ve uygun mu? Mali yapı hâlâ projenin hedefleri ve gelişen bağlamlarla uyumlu mu?

b) Etkililik:

Gözden geçirme, projenin hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını, yani çıktı ve sonuç düzeylerinde sonuç çerçevesindeki ana göstergeler için programlanan hedeflerin yanı sıra TUCSAP'ın yönetimiyle ilgili süreçlerin göstergelerinin karşılanıp karşılanmadığını değerlendirecektir. Ayrıca, ilgili göstergelerin raporlanmasını destekleyen doğrulama araçlarının kalitesi de incelenecektir. Aynı şekilde, İzleme ve Değerlendirme Sistemi gibi proje tarafından geliştirilen birincil yönetim araçları da çözümlenecektir. Bu noktada danışman aşağıdaki ana soruları ele almalıdır:

- **Proje hedeflerine ulaşılması:** Proje kapsamındaki tüm alanlarda uygulanan bileşenler, alt bileşenler ve faaliyetler aracılığıyla beklenen sonuçlara ulaşıyor mu? Planlanan hedeflere ne ölçüde ulaşıldı veya ulaşılması muhtemel mi? Hangi bileşenler, alt bileşenler, programlar, alt projeler, faaliyetler, stratejiler ve metodolojiler beklenen sonuçların elde edilmesine en çok katkıda bulunuyor veya tam tersine ilerlemeyi yavaşlatıyor? Bunun nedenleri nelerdir? Temel başarımlar göstergelerine (TBG'ler) ulaşma yolunda ne gibi ilerlemeler kaydedildi? Hedeflerde herhangi bir ayarlama/güncelleme yapılması gerekiyor mu? Daha yavaş ilerleme veya daha düşük başarı gösteren göstergeler var mı? Bunun nedenleri nelerdir?
- **Sonuçların zamanlılığı:** Projenin faaliyetleri ve çıktıları uygulama takvimine göre zamanında teslim ediliyor mu? Uygulamada projenin genel etkinliğini etkileyebilecek önemli gecikmeler yaşandı mı? Gecikmelerin veya zaman çizelgesinden sapmaların nedenleri nelerdir ve bunlar nasıl ele alınmaktadır?
- **Çıktıların ve hizmetlerin niteliği:** Proje tarafından sunulan çıktılar ve hizmetler beklenen nitelik ölçütlerini/standartlarını karşılıyor mu?
- **Merkezi ve yerel düzeyde Uygulayıcı Genel Müdürlüklerin kapasitesi.** Projenin uygulayıcı ortakları (sorumluluklarını yerine getirmede) ne kadar etkili? Proje ekibi ve uygulayıcı kurumlar beklenen sonuçları elde etme kapasitesine sahip mi? Etkinliği artırmak için ek kaynaklara veya teknik desteğe ihtiyaç var mı? Farklı paydaşlar arasında sonuçların elde edilmesini etkileyen eşgüdüm veya iletişim boşlukları var mı?
- **İzleme ve Değerlendirme (i&D) Sistemi.** İzleme ve Değerlendirme sistemi projenin ilerlemesini etkili bir şekilde takip ediyor ve sonuçlara ilişkin zamanında ve doğru veriler sağlıyor mu? Proje başarımlar verileri ve geri bildirimler proje uygulamasını ayarlamak ve iyileştirmek için kullanılıyor mu? Veri toplama veya raporlamada projenin etkinliğini ölçme kabiliyetini etkileyen boşluklar var mı?
- **Paydaş ve Yararlanıcı Geri Bildirimi:** Yararlanıcılar ve paydaşlar projenin amaçlanan sonuçları sağlamadaki etkinliği hakkında ne diyor?
- **Ön eylemler iyileştirmeler:** Görev ziyaretlerinden (misyon) gelen öneriler de dahil olmak üzere, tespit edilen yetersizliklere yanıt olarak projenin tasarımında veya faaliyetlerinde herhangi bir değişiklik veya ayarlama yapıldı mı?
- **Gerekli değişiklikler:** Projenin hedeflerine ulaşma şansını artırmak için ek değişikliklere ihtiyaç var mı?

c) Verimlilik:

Danışmanlık, projenin maliyetlerini ve uygulama zaman çizelgelerini dikkate alarak faaliyetler, ürünler ve sonuçlarla ilgili hedeflere nasıl ulaşıldığını değerlendirecektir. Bu anlamda, danışmanlık aşağıdaki genel soruları ele almalıdır:

- Kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak için projenin planlanmasında ve uygulanmasında ne gibi önlemler alınıyor? Projenin uygulanması için karşı taraf katkıları da dahil olmak üzere kaynaklar zamanında ve uygun bir şekilde sağlanıyor mu? Sonuçlara ulaşmak için gerekli insan, teknik ve maddi kaynaklar yeterli ve yeterli mi?
- Alt bileşenler tatmin edici bir şekilde ve zamanında geliştiriliyor mu? Proje faaliyetleri, nitelik ve niceliklerini azaltmadan daha az kaynakla uygulanabilir mi? Sonuçların makul bir maliyetle elde edildiği söylenebilir mi? Projeler, koşullar göz önüne alındığında ekonomik olarak gerekçelendirilebilir bir şekilde uygulanıyor mu? Proje, beklenen sonuçlara ulaşmak için yerel kapasiteleri nasıl kullanıyor? Müdahale maliyet-etkin olarak değerlendirilebilir mi?

- Proje ekibi iyi yapılandırılmış mı ve insan kaynaklarını (personel, danışmanlar, ortaklar) etkin bir şekilde yönetiyor mu? Çalışanların rol ve sorumlulukları açıkça tanımlanmış mı ve proje ekibi içinde etkin bir iş bölümü var mı? Proje ekibinde uygulamanın hızını veya kalitesini etkileyen herhangi bir kapasite boşluğu var mı? Proje harici danışmanlara veya ortaklara dayanıyor mu ve eğer öyleyse, katkıları uygun maliyetli mi?
- Farklı uygulayıcı kurumlar, birimler veya paydaşlar arasındaki eşgüdüm yapıları ne kadar etkilidir? İletişim kanalları ve raporlama sistemleri zamanında karar alma ve bilgi paylaşımını desteklemek için etkin bir şekilde işliyor mu?
- Satın alma süreçleri Dünya Bankası satın alma kılavuzlarına uygun olarak zamanında ve uygun maliyetli bir şekilde yürütülüyor mu? Mal ve hizmetler makul fiyatlarla tedarik ediliyor ve gereksiz gecikmeler olmaksızın zamanında teslim ediliyor mu? Satın alma veya sözleşme süreçlerinde projenin verimliliğini engelleyen darboğazlar var mı?

d) Sürdürülebilirlik:

Gözden geçirme, projenin faydalarının sürekliliğini ölçecektir. Bu amaçla, ulusal, bölgesel ve/veya yerel kamu kurumlarının yanı sıra, hizmet sağlama kapasitelerinin sürdürülmesi ve yararlanıcıların bu hizmetleri kullanımı çözümleyecektir. Bu bağlamda, uygulama döneminde ortaya çıkan sorunların ve projenin karşılaştığı işletme ve bakımdaki potansiyel iç ve dış risklerin belirlenmesine özel önem verilecektir. Özel olarak, danışmanlık aşağıdaki genel sorulara cevap vermelidir:

- Proje tarafından mali kaynak sağlanan faaliyetlerin sürdürülebilir olma şansı nedir? Projenin uygulanması yoluyla yararlanıcıların güçlendirilmesi sağlanıyor mu? Dış mali kaynak sona erdikten sonra işletme ve bakım faaliyetlerinin devam etmesi olası mı? Sürdürülebilirliği sağlamak için ne gibi öneriler uygulanabilir?
- TUCSAP desteği sona erdiğinde alt projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için proje, ilgili kurum, kuruluş ve diğer paydaşların desteğine ve taahhüdüne sahip mi?
- Elde edilen sonuçların sürdürülebilirlik düzeyi nedir?

e) Çıkarılan Dersler ve Öneriler

Yukarıdaki çözümlere dayanarak danışman, proje uygulamasından çıkarılan derslere ve projenin/ girişimin bir sonraki aşamasında nelerin farklı olması ve nelerden kaçınılması gerektiğine dair bir bölüm ayırmalıdır. Kalan uygulama dönemi boyunca TUCSAP'ın uygulanmasında proje tasarımının, süreçlerin ve mekanizmaların iyileştirilmesine yönelik ayrıntılı bir dizi öneri sunulacaktır.

IV.Yöntem

Gözden Geçirme, aşağıdaki şekilde masa başı incelemesi, yapılandırılmış görüşmeler ve saha ziyaretleri yoluyla gerçekleştirilecektir.

- **Masa başı incelemesi.** Danışman, ilgili sektör politikaları ve stratejileri, ilgili İkraz Anlaşması (No: 9372-TR), Proje Değerlendirme Belgesi (PDB), Proje Uygulama Kılavuzu (PUK), Dünya Bankası inceleme ziyaret tutanakları (Aide-Mémoire) ve raporları (ISRR), dönemsel raporlar ve diğer ilgili proje belgelerini incelemelidir.
- **Yapılandırılmış görüşmeler ve saha ziyaretleri.** Yöntemsel teklif, odak grupları, yapılandırılmış görüşmeler ve belirli alt bileşenler için hedeflenen soru formlarının (anketler) bir bileşimi yoluyla proje paydaşlarından ve yararlanıcılarından hem nicel hem de nitel verilerin toplanmasını dikkate almalıdır. Proje taraflarına yapılacak saha ziyaretleri de yöntemsel yaklaşımın bir parçası olarak ele alınacaktır. Saha ziyaretlerinin Ankara, İzmir ve birkaç ile gerçekleştirilmesi öngörülmekte olup ayrıntıları 1. Aşama (Çıktı-1) hazırlık sürecinde danışman ile müzakere edilerek kesinleştirilecektir.

V. Çıktılar

- **Çıktı 01:** Bir çalışma planı ve yöntemsel teklifin hazırlanması, geliştirilecek faaliyetlerle ilgili çalışma kapsamının derinleştirilmesi, dahil olacak paydaşların, sorumlu ve destek personelinin, lojistik araçların ve planlanan zamanların belirtilmesi. Bir zaman çizelgesi, çalışma planı ve yöntemsel teklif için destekleyici bir araç olarak kullanılabilir. Çalışma planının ve önerilen yöntemin onaylanmasından önce bu plan, Proje Koordinasyon Biriminde, İzleme ve Değerlendirme Teknik Çalışma Grubu üyeleri ve/veya PUB Koordinatörleri/ İrtibat Kişilerinin de katılacağı danışmanlık hizmeti açılış toplantısında sunulmalıdır.
- **Çıktı 02:** Gözden Geçirme yöntemi ve araçlarını içeren Nihai Başlangıç Raporu.
- **Çıktı 03:** Gözden Geçirme çalışması ile edinilecek bulgu ve değerlendirmelerini içeren bir ön rapor, Dünya Bankası resmi ara dönem inceleme ziyareti (misyon) öncesinde PKB'ye sunulacak ve yorum ve açıklamalar için zaman tanınacaktır.
- **Çıktı 04:** TUCSAP Ara Dönem Gözden Geçirme Sonuç Raporu sunumu. Danışman, ekleri, veri tabanlarını ve PPT formatında bir özet sunumu içeren raporun sonuç ve değerlendirmelerini, Proje Koordinasyon Birimi ve İzleme ve Değerlendirme Teknik Çalışma Grubu üyelerine, sunacaktır.

VI. Ara Dönem Gözden Geçirme Raporunun Asgari İçeriği

Nihai rapor belgesi aşağıdaki genel temel yapıya sahip olmalıdır:

İçindekiler

i) Giriş

ii) Gerekçe

iii) Yönetici Özeti

iv) Değerlendirme Hedefleri

v) Yöntem

vi) Bağlam Çözümlemesi

vii) İlgililik, Verimlilik, Etkililik, Etki ve Sürdürülebilirlik Çözümlemesi

viii) Çıkarılan dersler

ix) Sonuçlar ve öneriler

x) Ekler

xi) PPT sunumu

Rapor içeriği gereği durumunda çalışma sürecinde Proje Koordinasyon Birimi ile Danışman arasında yapılacak değerlendirme çerçevesinde, ana kapsam değişmeyecek şekilde güncellenebilir.

VII. Raporlama Sorumlulukları ve İş Planı

Danışmanlık süresince doğrudan gözetim, PKB Koordinatörü ve Proje Teknik Ekip Lideri koordinasyonunda Proje İzleme ve Değerlendirme Kıdemli/Baş Uzmanı tarafından yürütülecek olup Danışman bilgi, belge ve çıktıların kararlaştırıldığı şekilde ve zamanında Kıdemli/Baş Uzmana teslim edilmesinden sorumlu olacaktır. Sonuç raporun ilk gözden geçirilmesi İzleme ve Değerlendirme Teknik Çalışma Grubu tarafından yapılarak, onaylanmak üzere Proje Yönlendirme Komitesine sunulması Proje Koordinasyon Birimi sorumluluğunda olacaktır.

Danışman, çıktıları aşağıdaki zaman çizelgesine uygun olarak sunulmalıdır:

Çıktılar/Aylar	Şubat 2025	Mart 2025	Nisan 2025
Çıktı 01: Çalışma Planı	X		
Çıktı 02: Yöntem ve araçları içeren nihai başlangıç raporu		X	
Çıktı 03: Değerlendirme sonuçlarını içeren ön rapor sunumu			X
Çıktı 04: TUCSAP Ara Dönem Gözden Geçirme Sonuç Raporu			X

VIII. Danışmanlık Profili

a. Danışmanın Deneyimi

Danışman, büyük ve karmaşık kalkınma projeleri için değerlendirme süreçlerine liderlik etme konusunda güçlü bir geçmişe ve tarımsal/kırsal programların ve/veya projelerin değerlendirilmesi ve hazırlanması konusunda kapsamlı ulusal ve uluslararası deneyime sahip olmalıdır. Danışman, işbu iş tanımı şartlarında belirtilen koşulları karşılamalı ve aşağıdaki özel niteliklere sahip olmalıdır:

- Dünya Bankası, IFAD, ADB vb. kurumlardan dış finansman sağlanan tarımsal kalkınma projeleri ve/veya programları için en az dört inceleme/değerlendirme süreci yürütmüş olmak. (Dünya Bankası Proje/programlarında en az 2 ara dönem gözden geçirme raporu ve/veya Uygulama Tamamlama ve Sonuç Raporu inceleme/değerlendirmesi yapmış olmak zorunludur.)
- Tarımsal/kırsal kalkınma projelerinin ara dönem gözden geçirme ve/veya performans değerlendirmelerinde kanıtlanmış deneyim.
- En az 15 yıl Tarımsal ve/veya kırsal kalkınma sektöründe kamu veya özel kuruluşlarla yatırım programları veya projelerinin nihai ve/veya etki değerlendirmelerinde deneyim.

b. Danışmanın mesleki profili

- Eğitim: Tarım Bilimleri, Ekonomi, Tarım Ekonomisi veya yakından ilgili bir alanda lisansüstü derece.
- Özellikle kalkınma projelerinin değerlendirilmesinde en az 15 yıllık deneyim. Uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projelerin değerlendirilmesinde kanıtlanmış deneyim şarttır.
- Tarımsal/kırsal kalkınma projelerinin değerlendirilmesine ilişkin somut deneyim
- Mantıksal / sonuç çerçevesi yaklaşımları ve diğer stratejik planlama yaklaşımları, izleme ve değerlendirme yöntemleri ve yaklaşımları, bilgi çözümlene ve rapor yazma konusunda kanıtlanmış deneyim.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin kalkınma bağlamı hakkında bilgi sahibi olmak açık bir avantaj olacaktır.
- İleri düzey iletişim ve mülakat becerileri.
- İleri düzey rapor yazma becerisi
- İngilizce ve Türkçe dillerinde yeterlilik

IX. Ödeme Koşulları

- Danışmanlık, sözleşmenin imzalanmasından nihai raporun Proje Koordinasyon Birimine sunulmasına ve başlangıçta sunulmasına kadar en fazla 3 aylık bir çalışma süresi içinde tamamlanmalıdır.
- Ödeme, işbu şartnamenin 5. maddesine uygun olarak sunulan çıktılarına göre yapılacaktır:
 - a) %10 Çıktı 1'in teslim edilmesinden sonra.
 - b) %90 Çıktı 4'ün teslim edilmesinden sonra.
- Seyahat masrafları ve diğer operasyonel maliyetler götürü sözleşmeye dahil edilmelidir.

X. Eşgüdüm ve Gözetim

- Tüm bu çalışmaların eşgüdümünü, Tarım ve Orman Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne bağlı TUCSAP Proje Koordinasyon Birimi (PKB) tarafından yürütülecektir. Danışmanlık süresi boyunca sözleşmenin denetimi, PKB Koordinatörü ve Proje Teknik Ekip Lideri koordinasyonunda Kıdemli İzleme ve Değerlendirme Uzmanı tarafından gerçekleştirilecektir.

XI. Ekler

- Ek 1: Genel Proje Tanımı
- Paylaşılacak belgeler: Proje Belgeleri (İkraz Anlaşması, Proje Değerlendirme Belgesi, Proje Uygulama Kılavuzu, Çevre ve Sosyal Yönetim Çerçevesi, Vatandaş Katılım Planı ve diğerleri), Proje İzleme ve Değerlendirme Çerçevesi Kılavuzu, İlerleme Raporları ve diğer ilgili belgeler.

EK 1- GENEL PROJE TANIMI

Genel Bilgiler

Proje tasarlandığında, bir dizi hükümet politikasıyla uyumlu ve bunların birçoğu yeni planlama veya programatik döngüleri kapsayacak şekilde yakın zamanda güncellenmiştir. O dönemdeki ilgili politikalar (planlar, stratejiler, programlar, yönetmelikler) şunlardır:

- On Birinci Kalkınma Planında (2019-23) çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan sürdürülebilir, verimli ve daha rekabetçi bir tarım sektörünün oluşturulması etrafında belirlenen hedefler;
- Tarım ve Orman Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planında sektörün doğal sermayesinin (toprak, arazi ve su) etkin kullanımı ve korunması, girdi kullanım verimliliğinde iyileştirmeler, arazi kullanım planlaması ve politika kararlarında gelişmiş bilgi sistemleri, iklim-akıllı üretim uygulamalarının (dijital dahil) teşvik edilmesi ve hayvan sağlığı ve refahının iyileştirilmesi yoluyla üretimden tüketime gıda ve yem güvenliğinin sağlanması etrafında belirlenen hedefler;
- Türkiye'nin Ulusal İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nda (2011-2023) belirtilen tarım sektörü için iklim değişikliğine uyum hedefleri;
- BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında Niyet Edilen Ulusal Katkıları (INDC) ve Türkiye İklim Değişikliği Stratejisi (2010-2023) kapsamında önerilen tarımda iklim değişikliği azaltım eylemleri;
- Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ve Çölleşme ile Mücadele Ulusal Stratejisi ve Eylem Planı (2015-2023) kapsamında ulusal Arazi Bozulmasının Nötrleştirilmesi yaklaşımı kapsamında belirlenen toprak koruma gönüllü hedefleri;
- Türk Hükümeti tarafından Ağustos 202'de yayınlanan Yeşil Anlaşma Eylem Planında belirtilen sürdürülebilir tarım ve iklim değişikliği ile ilgili özellikle biyogübre kullanımının yaygınlaştırılması, sera üretiminde yenilenebilir enerji kullanımı ve sürdürülebilir arazi kullanım planlaması ile ilgili eylemler; ve
- Suların tarımsal nitrat kirliliğinden korunmasına ilişkin yönetmelikler doğrultusunda su kalitesine ilişkin hedefler.

2.2 Projenin Amacı

Proje, sürdürülebilir toprak ve arazi kullanımı planlama/yönetimine katkıda bulunmak için bilgi üretme ve yaygınlaştırma; tarımsal veri toplama ve analiz; hayvan sağlığı açıları, yenilikçiliğin ve çiftçiler ve tarımsal işletmeler tarafından akıllı tarım- iklim akıllı teknolojilerin ve uygulamaların kullanımının desteklenmesi dahil olmak üzere bir dizi alanda kapasite geliştirme yoluyla daha sürdürülebilir, rekabetçi ve iklim akıllı büyümeye yönelik geçişte tarım sektörünü destekler. Proje yatırımlarının artan tarımsal üretkenlik/rekabet gücü, dayanıklılık ve sürdürülebilirliğe katkıda bulunması beklenmektedir.

2.2 Proje Geliştirme Amacı

TUCSAP'ın Proje Geliştirme Amacı (PGA), **sürdürülebilir ve rekabetçi tarımsal büyüme için kapasiteyi güçlendirmek ve Türkiye'de hedeflenen bölgelerde iklim dostu tarım kullanımını teşvik etmektir.**

2.3 Bileşenler

Proje, aşağıda gösterildiği üzere dört bileşen etrafında inşa edilmiştir:

Bileşen 1: İklim-Akıllı Tarım Politikası, Planlaması ve Yatırımları için Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi (151,5 milyon ABD Doları UİKB). Bu bileşen kapsamındaki faaliyetler, sürdürülebilir planlama ve yönetimini geliştirmek için, Türkiye'nin toprak ve arazi doğal sermayesine ilişkin bilgi açıklarını daraltmaya özellikle odaklanarak, geniş sektörel kapasitenin güçlendirilmesini destekler. Bileşen faaliyetleri ayrıca, etkili politika izleme ve programlamaya katkıda bulunmak ve tarım sektöründe iyileştirilmiş karar almayı desteklemek için TOB'nin veri toplama ve bilgi yönetimine yönelik dijital planını geliştirecektir.

Bileşen 2: Etkili hastalık gözetimi, teşhisi ve kontrolü için hayvan sağlığı kapasitesinin geliştirilmesi (81,2 milyon ABD Doları UİKB). Bileşen, Veteriner Kontrol Enstitülerinin (VKEler) kapasitesinin güçlendirilmesini ve Ulusal Veteriner Tıbbi Kontrol Merkezinin kurulmasını destekler. Bileşen, fizibilite değerlendirmelerini, laboratuvar tesislerini, laboratuvar ekipmanını, personel için teknik eğitimi (tüm laboratuvarlar için Ulusal Referans Laboratuvarı tarafından tanımlanmış planlara göre) ve bilgi sistemlerini desteklemek için en iyi uygulamayı (yani Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü, AB) takip eder. Fizibilite değerlendirmesinde, altyapı ve ekipmandaki yeşil ve dirençli (örneğin, enerji tasarrufu, sismik direnç) unsurları en üst düzeye çıkaracak tasarımlar dikkate alınacaktır.

Bileşen 3: Gelişmiş Verimlilik, Kaynak Verimliliği ve İklim Direnci için Yatırımlar (99,75 milyon ABD Doları UİKB, 33 milyon ABD Doları Yararlanıcılar). Bu bileşen, İAT teknolojilerinin ve uygulamalarının yanı sıra Ar-Ge ve Yenilik çabalarının yayılmasını, onaylanmasını ve benimsenmesini destekler. Bileşen, bilgi ve beceri boşluklarını kapatarak ve üreticilere ve işletmelere mali destek ve teknik yardım sağlayarak yenilikçi/ezber bozan İAT teknolojilerinin/uygulamalarının benimsenmesini ve etkin kullanımını teşvik edecektir.

Bileşen 4: Proje Yönetimi, İzleme ve Değerlendirme (8,65 milyon ABD Doları UİKB). Bu bileşen altındaki faaliyetler, tüm proje yönetimi fonksiyonlarını destekler. AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (ABDGM) bünyesindeki Proje Koordinasyon Birimi (PKB) ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (TRGM), Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM), Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü (BTGM), Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü (GKGM) bünyesindeki Proje Uygulama Birimlerinin (PUB) aşağıdaki konularda desteklenmesini içermektedir: (i) teknik, mali, İzleme ve Değerlendirme (İ&D), Çevresel ve Sosyal (Ç&S) konularının günlük proje yönetimi için kapasitenin güçlendirilmesi; (ii) şikayetlerin giderilmesi, vatandaş katılımı ve iletişimin uygulanması; ve (iii) etki değerlendirmeleri, yararlanıcı memnuniyet anketleri ve proje yönetimi ve proje çıktılarının ve sonuçlarının izlenmesi için entegre bir sistemin geliştirilmesi dahil olmak üzere proje faaliyetlerinin İzleme ve Değerlendirmesi.

2.4 Sonuç Çerçevesi

Proje, ürün ve sonuç göstergeleri aracılığıyla uygulama süreci boyunca girişim tarafından kaydedilen ilerlemenin periyodik ve sistematik olarak izlenmesine olanak tanıyan bir sonuç matrisine sahiptir. Aşağıdaki tabloda göstergeler ile bunların orijinal ve düzeltilmiş hedeflerini içeren matris sunulmaktadır.

Tablo 1.4 Sonuç Çerçevesi (TUCSAP)

Gösterge Adı	Başlangıç Bedeli	Son Hedef Değeri
PGA SEVİYE		
PGA1. Sürdürülebilir ve rekabetçi tarımsal arazi planlaması/yönetimi geliştirmek için bütünlük bilgilerine sahip olunan arazi alanı (Ha)	0	14.000.000
PGA2. İyileştirilen/inşa edilen laboratuvarlarda işlenen hayvan hastalıkları/zoonoz teşhis analizleri/testlerindeki artış (Yüzde)	(401.209 toplam test/yıl)	100
PGA 3. İklim-Akıllı Tarım (İAT) teknolojilerini benimseyen çiftçiler (cinsiyete göre ayrıştırılmış) (Sayı)	0	42.500
PGA3.1 Geliştirilmiş tarım teknolojisini benimseyen çiftçiler - Kadın (CRI, Sayı)	0	10.375
ARA SONUÇ SEVİYESİ		
1,1 Toprak analizi ve toprak haritalaması yapılan alan (Ha)	8.500.000	22.500.000

1.2 Toprak ve arazi bilgi boşluklarını daraltmak ve/veya toprak/arazi izlemeyi desteklemek için bilgi ve karar destek alt sistemleri (Sayı)	0	5
1.3 Proje kapsamında arazi notları hazırlanan alan (Ha)	0	78.300.000
1.4 Verim/üretim tahmin/uyarı modellerinin geliştirilmesi, pilot uygulamasının yapılması ve hayata geçirilmesi (Sayı)	0	2
1.5 Proje tarafından desteklenen bilgileri karar vermeyi desteklemek için kullanan kullanıcılar (Yüzde)	0	75
2.1 Yeni inşa edilen veya yenilenen ve faaliyet için sertifikalandırılan/onaylanan veteriner laboratuvarı biyogüvenlik seviyesi birimleri (BSL 2) (Sayı)	0	12
2.2 Hayvan sağlığı açısından profesyoneller, eğitim almış veterinerlik enstitüleri (Veteriner İlaç Kontrol Merkezi dahil) (Sayı)	0	5.250
2.3 VETKOM'un kurulması ve faaliyette olması (Yüzde)	0	100
2.4 Yeni inşa edilen veya yenilenen ve faaliyet göstermek üzere sertifikalandırılan/onaylanan veteriner laboratuvarı biyo-güvenlik seviyesi (BGS 3) birimleri (Sayı)	0	7
3.1 İklimle dirençli sera altyapısı için hazırlanan alan (Hektar(Ha))	0	179
3.2 Altyapı ve hizmet sunum modelleri pilot olarak uygulanmış ve ölçek büyütme yönelik dersler pekiştirilmiştir, (Sayı)	0	2
3.3 İAT teknolojilerinin benimsenmesi için finansal destek ile ulaşılan faydalanıcılar (Sayı)	0	55.000
3.4 İAT teknolojileri ve uygulamalarının uygulanması konusunda eğitilen çiftçiler (Sayı)	0	77.550
3.4.1 İAT teknolojileri ve uygulamaları konusunda eğitim alan çiftçiler - kadınlar (Sayı)	0	19.800
3,5 İAT teknolojileri ve uygulamalarının kullanımı konusunda eğitilen yayım personeli/hizmet sağlayıcılar (Sayı)	0	3.274
3.5.1 Ayrıştırılmış eğitilmiş yayım personeli/hizmet sağlayıcılar - kadınlar (Sayı)	0	915
3.6 Proje tarafından sağlanan finansman desteğinden yararlanan kadınlar (Sayı)	0	13.700
3.7 Sürdürülebilir ve İAT teknolojileri ve/veya uygulamaları ile ilgili araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) girişimleri (Sayı)	0	39
4.1 Proje İzleme Bilgi Sisteminin geliştirilmiş ve çalışır durumda olması (Yüzde)	0	100
4.2 Vatandaş Katılımı sürecinde 'Memnunum' veya daha yüksek puan alan proje yararlanıcılarının payı (Yüzde)	0	75